

Temeljne okoljske zahteve za stavbe

Ti primeri okoljskih zahtev se uporabljajo, kadar je predmet javnega naročila:

- projektiranje idejne zasnove, idejnega projekta, projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekta za izvedbo ali projekta izvedenih del za novogradnjo, dozidavo, nadzidavo ali rekonstrukcijo stavbe (CC-SI 1)¹, razen če to prepoveduje predpis, ki ureja varstvo kulturne dediščine,
- gradnja stavbe (CC-SI 1), redno ali investicijsko vzdrževanje stavbe (CC-SI 1) ter nakup, vgradnja oziroma montaža naprav in proizvodov v stavbi (CC-SI 1).

Kadar je predmet javnega naročanja projektiranje, gradnja stavbe, redno ali investicijsko vzdrževanje stavbe ali nakup, vgradnja oziroma montaža naprav ali proizvodov v stavbi iz prejšnjega odstavka, se okoljske zahteve, ki jih naročnik kot obvezne opredeli v projektni nalogi ali projektni dokumentaciji, štejejo za tehnične specifikacije.

Kadar je predmet javnega naročanja projektiranje idejnega projekta, projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekta za izvedbo ali projekta izvedenih del za novogradnjo, dozidavo, nadzidavo ali rekonstrukcijo stavbe, in je naročnik že pred začetkom uporabe te priloge razpolagal s projektno dokumentacijo, naročnik v postopek javnega naročanja vključi le tiste okoljske zahteve iz točke 7.1, ki jih je glede na predhodno izdelano projektno dokumentacijo, ne da bi jo bilo treba spreminjati, mogoče upoštevati.

Kadar je predmet javnega naročanja gradnja stavbe, redno in investicijsko vzdrževanje stavbe ali nakup, vgradnja oziroma montaža naprav in proizvodov iz druge alineje prvega odstavka tega uvoda, naročnik v postopek javnega naročanja vključi tiste okoljske zahteve iz točke 7.2 te priloge, ki se nanašajo na posamezen predmet javnega naročanja in jih je glede na predhodno izdelano projektno dokumentacijo mogoče upoštevati.

7.1 okoljske zahteve za fazo projektiranje

7.1.1 Pogoji za sodelovanje	
Naročnik, poleg ostalih zahtev in pogojev, ki se nanašajo na sposobnost ponudnika za izvedbo javnega naročila, v razpisni dokumentaciji določi:	
1.	<p>Projektna skupina ponudnika mora biti sestavljena tako, da se med drugim zagotovijo znanja na področju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, – učinkovite rabe vode, – ravnanja z odpadki, – zagotavljanja zdravih bivanjskih in delovnih razmer ter – okoljskih lastnosti gradbenih materialov in izdelkov. <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <p>a) reference, iz katerih izhaja, da je vsaj en strokovnjak, ki je imenovan v projektno skupino ponudnika, izdelal projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja ali projekt za izvedbo, ki presega minimalne zahteve, določene v:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravilniku, ki ureja učinkovito rabo energije v stavbah, in – pravilniku, ki ureja prezračevanje in klimatizacijo stavb, in – pravilniku, ki ureja zvočno zaščito stavb, in – pravilniku, ki ureja varnost in zdravje delavcev na delovnih mestih, ali pravilniku, ki ureja tehnične pogoje za prostor in opremo vrtca, ali prostorskih tehničnih smernicah za zdravstvene objekte, ali <p>b) ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da projektna skupina ponudnika izpolnjuje zahteve.</p>
7.1.2 Tehnične specifikacije	
Naročnik v tehničnih specifikacijah, poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila, določi:	

¹ Klasifikacijo objektov določa Uredba o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena (Uradni list RS, št. 109/11).

1.	<p>Idejna zasnova, idejni projekt, projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekt za izvedbo in projekt izvedenih del mora vključevati rešitve glede:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, – učinkovite rabe vode, – ravnanja z odpadki, – zagotavljanja zdravih bivalnih in delovnih razmer ter – rabe okolju prijaznih gradbenih materialov in izdelkov. <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da se izpolnijo zahteve. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>V primeru:</p> <ul style="list-style-type: none"> – enostanovanjske stavbe (CC-SI 111), – večstanovanjske stavbe do vključno P+4 etaž (CC-SI 112), – stanovanjske stavbe za posebne namene oziroma družbene skupine (CC-SI 113), – druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev do vključno P+4 etaž (CC-SI 1212), – poslovne in upravne stavbe do vključno P+4 etaž (CC-SI 122), – stavbe za kulturo in razvedrilo do vključno P+1 etaž (CC-SI 1261), – muzeja in knjižnice do vključno P+1 etaž (CC-SI 1262), – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo do vključno P+1 etaž (CC-SI 1263), – stavbe za zdravstveno oskrbo do vključno P+1 etaž (CC-SI 1264), – športne dvorane (CC-SI 1265), – prevzgojnega doma, vojašnice, stavbe za nastanitev policistov ali gasilcev, nadstrešnice za potnike na avtobusnih in drugih postajališčih (del CC-SI 1274) <p>mora delež lesa ali lesnih tvoriv², vgrajenih v stavbo (brez notranje opreme, plošče pritlične etaže in pod njo ležečih konstrukcij), znašati vsaj 30 % prostornine vgrajenih materialov. Tretjina obveznega deleža lesa ali lesnih tvoriv (10 % prostornine vgrajenih materialov) se lahko nadomesti z gradbenimi proizvodi, ki imajo znak za okolje tipa I ali znak za okolje tipa III.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da se izpolnijo zahteve. Pri javnem naročanju projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja oziroma projekta za izvedbo mora ponudnik priložiti tudi tabelo, iz katere sta razvidna prostornina in deleži vgrajenih materialov oziroma proizvodov. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
3.	<p>Ponudba za projektiranje projekta za izvedbo mora zagotoviti, da emisije hlapnih organskih spojin v gradbenih proizvodih, ki bodo uporabljeni pri gradnji, ne smejo presegati vrednosti, določenih v evropskem standardu za določitev emisij SIST EN ISO 16000-9, SIST EN ISO 16000-10, SIST EN ISO 16000-11 ali v enakovrednem standardu.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da se izpolnijo zahteve. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
4.	<p>Ponudba za projektiranje projekta za izvedbo mora zagotoviti, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – imajo stranišča dvojno splakovanje, pri čemer ne smejo porabiti več kot 6 l vode za polno splakovanje in ne več kot 3 l za delno splakovanje, – se v brezvodnih pisoarjih uporablja biološko razgradljiva tekočina ali pa se uporabljajo popolnoma brez tekočine. <p>V primeru novogradnje mora ponudba za projektiranje projekta za izvedbo zagotoviti tudi, da se bo lahko uporabila deževnica oziroma prečiščena odpadna voda.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da se izpolnijo zahteve.</p>

² Za lesena tvoriva po tej uredbi se ne štejejo lesno-polimerni kompoziti s termoplastno matrico iz polimerov, ki so derivati nafte in z delci lesa v tej matrici.

Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.	
7.1.3 Merili za oddajo javnega naročila	
1.	<p>Merilo »nižja poraba energije«.</p> <p>Ponudba za projektiranje projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ali projekta za izvedbo, ki bo imela najmanjšo vrednost letne primarne rabe energije v stavbi (Q_{pmin}), se v okviru tega merila ovrednoti z največjim deležem (X_{max}). Ponudba z večjo vrednostjo letne primarne rabe energije v stavbi (Q_{pi}) se ovrednoti s sorazmerno nižjim deležem (X_i). Delež tega merila v razmerju do ostalih meril mora znašati najmanj 10 %. Delež določi naročnik v razpisni dokumentaciji.</p> $X_i = \frac{Q_{pmin}}{Q_{pi}} \times X_{max}$ <p>$X_{max} \geq 0,10$</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, v kateri navede največjo vrednost letne primarne rabe energije v stavbi, za katero bo projektiral projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja ali projekt za izvedbo.</p> <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.	<p>Merilo »gradbeni proizvodi, ki temeljijo na obnovljivih ali recikliranih surovinah«.</p> <p>Ponudba za projektiranje projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ali projekta za izvedbo, ki bo zagotovila, da se uporabijo gradbeni proizvodi, ki temeljijo na obnovljivih surovinah, kot so les, celuloza, konoplja, volna, ali na recikliranih surovinah, se v okviru tega merila točkuje z dodatnimi točkami, če obnovljive ali reciklirane surovine glede na prostornino vgrajenih materialov presegajo 30-odstotni delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbo (brez notranje opreme, plošče pritlične etaže in pod njo ležečih konstrukcij). Delež tega merila v razmerju do ostalih meril mora znašati najmanj 10 %. Delež določi naročnik v razpisni dokumentaciji.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da se izpolni merilo.</p> <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
7.1.4 Posebna določila pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbeno določila vključi določilo:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik odstopi od te pogodbe.

7.2 Okoljske zahteve za gradnjo, redno in investicijsko vzdrževanje ter nakup, vgradnjo oziroma montažo naprav in proizvodov

7.2.1 Tehnične specifikacije	
Naročnik v tehničnih specifikacijah, poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	<p>Pri gradnji, rednem ali investicijskem vzdrževanju, nakupu ali vgradnji oziroma montaži naprav in proizvodov se morajo upoštevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zahteve naročnika, ki se nanašajo na predmet gradnje, vzdrževanja, nakupa, vgradnje ali montaže in jih je naročnik opredelil že v postopku javnega naročanja za projektiranje idejne zasnove, idejnega projekta, projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekta za izvedbo ali projekta izvedenih del za novogradnjo, dozidavo, nadzidavo ali rekonstrukcijo stavbe, in – rešitve iz idejne zasnove, idejnega projekta, projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekta za izvedbo ali projekta izvedenih del za novogradnjo, dozidavo, nadzidavo ali rekonstrukcijo stavbe. <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo pri gradnji izpolnil zahtevo. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Pri gradnji, rednem ali investicijskem vzdrževanju, nakupu ali vgradnji oziroma montaži naprav in proizvodov se ne uporabljajo:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) proizvodi, ki vsebujejo žveplov heksafluorid (SF₆), b) notranje barve in laki, ki vsebujejo hlapne organske spojine z vreliščem največ 250 °C v vrednostih ve č kot: <ul style="list-style-type: none"> – 30 g/l, brez vode, za stenske barve, – 250 g/l, brez vode, za druge barve z razlivnostjo najmanj 15 m²/l pri moči pokrivanja z 98 % motnostjo, – 180 g/l, brez vode, za vse druge proizvode, vključno z barvami, katerih razlivnost je manjša od 15m²/l, laki, barvami za les, talnimi premazi in talnimi barvami, c) materiali na osnovi lesa, pri katerih so emisije formaldehida višje od zahtev za emisijski razred E 1, kot jih opredeljujejo standardi SIST EN 300, SIST EN 312, SIST EN 622, SIST EN 636, SIST EN 13986. <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri gradnji izpolnil zahtevo, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
3.	<p>Emisije hlapnih organskih spojin, ki so v uporabljenih gradbenih proizvodih, ne smejo presegati vrednosti, določenih v evropskem standardu za določitev emisij SIST EN ISO 16000-9, SIST EN ISO 16000-10, SIST EN ISO 16000-11 ali v enakovrednem standardu.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo pri gradnji izpolnil zahtevo. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
4.	<p>Kadar se pri gradnji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nosilne konstrukcije, – ostrešja, – fasadnih in notranjih oblog sten in tal oziroma stropov in – stavbnega pohištva <p>uporabi les, mora izvirati iz zakonitih virov.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri gradnji izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje

	<p>zahteve, ali</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo FSC³ ali PEFC⁴ zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – potrdilo o vzpostavljenem sistemu sledljivosti, ki ga izda neodvisna akreditirana institucija kot del standarda ISO 9001, standarda ISO 14001 ali sistema upravljanja EMAS, ali – dovoljenje FLEGT⁵, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
5.	<p>Stranišča morajo imeti dvojno splakovanje, pri čemer ne smejo porabiti več kot 6 l vode za polno splakovanje in ne več kot 3 l za delno splakovanje. V brezvodnih pisoarjih se mora uporabiti biološko razgradljiva tekočina ali pa se uporabljajo popolnoma brez tekočine.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, da bo pri gradnji izpolnil zahtevo. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
7.2.2 Posebna določila pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbeno določila vključi določilo:	
1.	Ponudnik mora izdelati program in način usposabljanja upravljavca stavbe ter ga dostaviti naročniku. Po končanih gradbenih ali obnovitvenih delih ponudnik usposobi upravljavca stavbe za energijsko učinkovito uporabo stavbe, s čimer se najkasneje v dveh letih od začetka uporabe stavbe zagotovi doseganje načrtovane porabe energije in vode.
2.	Ponudnik mora najkasneje pri primopredaji objekta naročniku posredovati tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da uporabljeni gradbeni proizvodi izpolnjujejo naročnikove zahteve.
3.	Ponudnik mora pred primopredajo objekta izvesti preizkus zračne prepustnosti in na ta način zagotoviti, da so bili doseženi parametri zračne prepustnosti, predvideni s projektno dokumentacijo oziroma pravilnikom, ki ureja učinkovito rabo energije. Preizkus zračne prepustnosti se izvede v skladu s standardom SIST EN 13829.
4.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik odstopi od te pogodbe.

³ FSC (Forest Stewardship Council) je samostojna, ne-vladna, ne-profitna organizacija ustanovljena za promocijo odgovornega ravnanja z gozdovi. Več o tem na <http://www.fsc.org/>.

⁴ PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) je program za potrjevanje certifikacijskih shem za gozdove. Več o tem na <http://www.pefc.org/internet/html/>.

⁵ FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade) opredeljuje Akcijski načrt EU za uveljavljanje zakonodaje, upravljanja in trgovanja na področju gozdov, ki ga je Evropska komisija sprejela v letu 2003. Akcijski načrt določa več ukrepov za obravnavo nezakonite sečnje v državah v razvoju in opredeljuje sistem izdaje dovoljenj za gradbeni les, ki zagotavljanja zakonitost uvoženih lesnih proizvodov. Za pridobitev dovoljenja morajo države, ki proizvajajo gradbeni les, in EU podpisati prostovoljne partnerske sporazume. Za lesne proizvode, ki so bili zakonito proizvedeni v partnerskih državah na podlagi prostovoljnega partnerskega sporazuma, se bodo izdala dovoljenja o zakonitosti proizvodnje. Več o tem na spletni strani <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.